

Datum
1 oktober 2004

Ons kenmerk

Onderdeel
DGKB/BPR/KOA

Inlichtingen
mw mr M. Gonzalez
T 070 3613121
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 3

Aantal bijlagen
2

Bezoekadres
Lange Vijverberg 11
2513 AC Den Haag

Postadres
Postbus 10451
2501 HL Den Haag

Internetadres
www.bprbzk.nl

De minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en
Koninkrijksrelaties
de heer mr Th.C. de Graaf
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onderwerp
evaluatie experiment stemmen in een stemlokaal
van eigen keuze

Geachte heer De Graaf,

Tijdens de verkiezing van de leden van het Europese Parlement, op 10 juni 2004, hebben de gemeenten Assen, Heerlen, Nieuwegein en Deventer een experiment uitgevoerd met het stemmen in een stemlokaal van eigen keuze binnen de gemeente. Artikel 23 en 24 van het experimentenbesluit schrijven voor, dat dit experiment geëvalueerd dient te worden, en dat de evaluatie begeleid dient te worden door een begeleidingscommissie.

U heeft op 29 juni 2004 aan dhr. Schipper, dhr. Stoker en mijzelf gevraagd zitting te nemen in deze begeleidingscommissie, die als taak heeft om een oordeel te geven over de wijze waarop de evaluatie wordt uitgevoerd, en om u te adviseren omtrent voortzetting van de experimenten, dan wel de invoering van de voorzieningen waarmee is geëxperimenteerd. Hieraan geven wij met veel genoegen gevolg.

De begeleidingscommissie heeft met grote waardering kennis genomen van het door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties opgestelde concept rapport. Het evaluatierapport is door de begeleidingscommissie besproken op 22 september 2004 en op 30 september 2004.

De begeleidingscommissie is van mening dat het evaluatierapport een helder beeld geeft van de uitvoering van het experiment. De evaluatie geeft uitsluitsel over de vraag of het gestelde doel – het toegankelijker maken van de verkiezingen- is bereikt, en in het rapport worden aanbevelingen gedaan omtrent de wijze waarop de experimenten kunnen worden voortgezet. De begeleidingscommissie kan zich vinden in deze aanbevelingen.

Datum
1 oktober 2004

Ons kenmerk

Onderdeel
DGKB/BPR/KOA

Blad
2 van 3

De begeleidingscommissie hecht eraan nog het volgende onder uw aandacht te brengen. De commissie sluit zich aan bij de aanbeveling, dat het experiment met het stemmen in een stemlokaal van eigen keuze voortgezet dient te worden. In dit experiment is ervaring opgedaan met het stemmen in een willekeurig stemlokaal in gemeenten met een omvang van 30.000-100.000 inwoners. De begeleidingscommissie beveelt aan om in een volgende experiment deze beperking te laten vallen. Zo kan worden getoetst of, en zo ja hoe, verschillen in bevolkingssamenstelling van invloed zijn op de uitkomsten van het experiment.

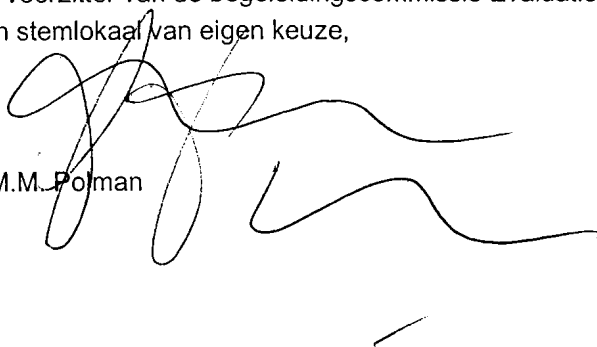
Net zoals dat het geval is bij een oproepingskaart, is misbruik van de stempas niet uit te sluiten. Omdat bij de stempas de koppeling met het stembureau wegvalt, zou om misbruik te voorkomen overwogen kunnen worden om het stembureau stringenter de identiteit van de kiezer te laten controleren.

Tot slot is de Commissie van mening dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij een volgend experiment de ervaringen die in dit experiment zijn opgedaan (bijvoorbeeld op het gebied van communicatie en voorlichting) moet meenemen.

De begeleidingscommissie hoopt dat dit rapport een belangrijke bijdrage zal leveren aan het proces om de verkiezingen te vernieuwen, en ziet met vertrouwen uit naar nieuwe experimenten met het stemmen in een willekeurig stemlokaal.

De voorzitter van de begeleidingscommissie Evaluatie experiment stemmen in een stemlokaal van eigen keuze,

J.M.M. Polman

Datum
1 oktober 2004

Ons kenmerk

Onderdeel
DGKB/BPR/KOA

Blad
3 van 3

Bijlage 1

Samenstelling begeleidingscommissie Evaluatie experiment stemmen in een stemlokaal van eigen keuze:

J.M.M. Polman, burgemeester van de gemeente Noordwijkerhout;
E.A. Schipper, hoofd publiekszaken van de gemeente Zoetermeer;
W.M.B. Stoker, projectleider verkiezingen van de gemeente Utrecht.

